# انقلاب مشروطه و روابط خارجی ایران (قسمت دوم)

قسمت دوم: مشروطه، مجلس و روابط خارجی

چهارده مرداد ماه ، مصادف است با صدور فرمان مشروطیت در ایران در سال 1285 هجری شمسی . این رویداد تاثیرگذار، از زوایای مختلف از سوی پژوهشگران و مورخین داخلی و خارجی مورد بررسی و واکاوی قرار گرفته است. از جمله زمینه ها و علل آغاز نهضت و همچنین عوامل شکست آن.

در رابطه با زمینه ها و علل آغاز نهضت مشروطه ، میتوان به محورهایی از جمله افزایش آگاهی سیاسی ناشی از تلاش های فکری روحانیون و روشنفکران، افزایش ارتباطات فرهنگی با جهان، انتشار روزنامه ها، نارضایتی مردم از دولت قاجار، فساد حاکم بر دربار و دیوان، نفوذ بیگانگان در ساختار سیاسی کشور، عقد قراردادهای استعماری چون گلستان، ترکمنچای، اعطای امتیازات، بحران اقتصادی در کشور، از بین رفتن صنایع داخلی با واردات بی رویه از خارج، کاهش ارزش پول وغیره اشاره کرد.

پژوهشگران در رابطه با عوامل شکست نهضت مشروطه به مواردی از جمله اتحاد دولت های روسیه و انگلستان در مقابل خطر آلمان و تقسیم ایران در قرارداد 1907، اشغال ایران در جنگ جهانی اول از سوی قدرت های جهانی، به توپ بستن مجلس توسط نیروهای روس، جرم و جنایت نیروهای نظامی روس در شمال و انگلیس در جنوب اشاره کرده و معتقدند عوامل داخلی نیز در شکست این نهضت تاثیرداشته است. عواملی چون ماهیت متفاوت نیروهای مشروطه خواه، ناامنی، گرسنگی و بیماری.

این پادکست تلاش دارد تا انقلاب مشروطه را از دیدگاه سیاست خارجی و تاثیر آن بر روابط خارجی ایران مورد بررسی قرار دهد. و در این راستا، از جناب آقای دکتر غروی استاد دانشکده روابط بین الملل ، جناب اقای دکتر قدیمی قیداری استاد دانشگاه تبریز و جناب اقای محمدی کارشناس ارشد وزارت امور خارجه دعوت نموده است. اینجانب غلامعلی رجبی یزدی نیز به طرح سئوال از پژوهشگران محترم پرداخته و امیدوارم این گفت و شنود، ارتقا دانش و آگاهی نسبت به سیاست خارجی و نهضت مشروطه را سبب گردد.

خلاصه محورهای سئوالات مطرح شده از اساتید محترم شرکت کننده در پادکست عبارتند از :

نقش تاثیرگذار قدرتهای خارجی در سیاست داخلی و روابط خارجی ایران در دوران قاجار
سیاست روس و انگلیس قبل و بعد از انقلاب مشروطه ، زمینه های تغییر سیاست انگلیس و روسیه در قبال انقلاب مشروطه، دلایلی که منتج به اتخاذ سیاست واحد این دو کشور در مقابل مشروطه خواهان و در نهایت عقد قرارداد 1907 گردید
مجلس ، نهضت مشروطه و روابط خارجی ایران،
انتظار از مجلس برای اتخاذ رویه جدید در سیاست خارجی که حافظ منافع ملی، استقلال و تمامیت ارضی کشور باشد.
مخالفت های مجلس با عهدنامه دارسی، ارائه لایحه مخالفت با استقراض خارجی، مخالفت با قرارداد1907.
نهضت مشروطه و نظام سیاسی ایران، با توجه به اینکه یکی از اهداف نهضت مشروطه، ایجاد ساختار جدید بود، آیا این تغییر ساختار در وزارت امور خارجه و همچنین سیاست خارجی ایران هم اتفاق افتاد.
روسیه و انقلاب مشروطه. تاثیر نهضت مشروطه از تحولات داخلی روسیه از جمله انقلاب 1905این کشور، تاثیر متفکران مشروطه خواه از اندیشه و تفکر آزادی خواهان انقلاب روسیه، پشتیبانی دولت روسیه از مستبدین و مخالفان مشروطه خواهی، اعلان اولتیماتوم به ایران جهت اخراج مورگان شوستر، مخالفت آشکار با اصلاحات مشروطه خواهان و ایجاد اختلال و نا امنی و بی ثباتی سیاسی.
تاثیر و تاثر متقابل شرایط داخلی ایران و شرایط بین الملل در دوران مشروطه.